

Zbrojní politika Ruské federace

MGR. ADAM POTOČŇÁK

ADAM.POTOCNAK@MAIL.MUNI.CZ

BSS 151 ZBROJNÍ POLITIKA

16. 4. 2019

Rusko a jeho armáda v kostce.

Rusko (11. nejvyšší HDP na světě, 49. nejvyšší HDP per capita dle IMF)

- 4. největší rozpočet na obranu (63,1 mld. USD za rok 2018 vs. 66,3 mld. USD za rok 2017)
- 2. největší světový exportér zbraní (37,7 mld. USD za rok 2018)
- 2. nejsilnější armáda (GlobalFirepower), cca 1 milion mužů v aktivní službě
- 1. v počtu jaderných zbraní na světě
- 1. v počtu tanků na světě
- 2. největší flotila nukleárních ponorek
- 3. největší flotila vojenských letadel na světě
- 2. největší flotila vojenských vrtulníků na světě

Od armády v troskách....

- 1992: dekretem prezidenta vznikají OS RF: 2,8 mil. mužů, 203 divizí
- Nutnost adaptace na nové bezpečnostní prostředí
- Konzervativní orientace armádních elit + hluboká politická, sociální a ekonomická krize
- Prestiž, výkonnost, finanční možnosti a morálka na absolutním dně

Zahraniční intervence (Tádžikistán, Moldávie, Gruzie, Bosna, Kosovo)

První čečenská válka (dec. 1994 – aug. 1996) – neschopnost působit v novém typu konfliktu

- Květen 1996 – „zrušení odvodového systému a profesionalizace armády“
- Hluboká krize také ve VPK

.....přes několik kol reforem.....

Druhá čečenská válka (1999 – 2009)

- Nástup V. Putina (leden/březen 2000) a Sergeje Ivanova (březen 2001)
- Vysoké ceny surovin - stabilizace a konsolidace státu
- Růst armádního rozpočtu a příjmů VPK
- Spoléhání se na jaderné odstrašení – priorita modernizace
- První modernizace a revitalizace konvenčních sil (letectvo, dělostřelectvo)
- Optimalizace personálu, plán profesionalizace VDV a útvarů v krizových regionech
- 2007/2008: ministr Anatolij Serďukov, náčelník GŠ Nikolaj Makarov

.....jednu vítěznou válku...

Gruzie, srpen 2008, Medvedev: „Armáda překonala krizi z 90. let.“

- Překvapení, improvizace, nedokonalé vedení = vítězství jen díky obrovské početní převaze
- Neexistující interoperabilita (sestřelení vlastních letadel)
- Špatné plánování, koordinace, komunikace a nedostatečné zpravodajské zabezpečení
- Selhávající technika (*T-72*, nákladáky *UAZ*...)
- Plošné dělostřelecké bombardování
- Neefektivní letecké bombardování + ztráta 6 strojů

.....a další kola reforem.....

Reforma Serďukov-Makarov,(2008 – 2012) : „Westernizace armády“

- Optimalizace personálu (MO, GŠ, OS RF) + tlak na další profesionalizaci
- Restrukturalizace velení a organizační struktury (transformace „divize-brigáda“, kromě VDV)
- Restrukturalizace důstojnického a poddůstojnického sboru („papírové divize“)
- Technologická modernizace (příležitostní nákup hotové produkce ze zahraničí)
- Zlepšení platových a bytových podmínek příslušníků OS RF, zřízení vojenské policie
- Outsourcing množství podpůrných služeb (Oboronservis, 2008)

Tandem Šojgu-Gerasimov (od 2013): „Reformování reformy“

- „Gerasimovova doktrína“ – článek v VPK, únor 2013
- Enormní nárast počtu neohlášených strategických cvičení
- Výhradně domácí produkce zbraní a techniky, menší důraz na outsourcing
- Částečný návrat divizní struktury – potenciál rozsáhlých konvenčních konfliktů

..... k současnému stavu a schopnostem.

- **Poučení z minulosti: Za žádnou cenu nepřenechat iniciativu nepříteli!**
- První praktická demonstrace nových operačních metod a způsobilostí (anexe Krymu)
- Schopnost vést dlouhodobou skrytou konvenční válku (Donbas –Taktické Praporové Skupiny)
- Schopnost expedičního působení mimo bývalý SSSR, koordinace s armádami cizích států (Sýrie)

Rusko jako „mistr“ nekonvenční/asymetrické/hybridní války?

- (Dez)informační, mediální a propagandistické vedení války
- Speciální síly schopné jednat rychle (VDV, FSB, GRU) + připravené a perfektně fungující vedení
- Limity hybridního válčení – nepřipravený, slabší a vnitřně rozdělený protivník

Strategické plánování

Státní program vyzbrojování (GPV)

GPV: 2007 – 2015: - 5 bil. RUB (77,6 mld. USD) - první pokus o reálné plánování

GPV 2011 – 2020: 19,3 bil. RUB (300 mld. USD) – dohonit ztrátu z 90. let

GPV 2018 – 2027: 19 bil. RUB (295 mld. USD)

- Vnitřní spory: MF vs. MO
- Realistický rozpočet vs. Přehnané nerealistické cíle

Minimálně 70% moderního vybavení do roku 2020 (v roce 2006 bylo 10%).

Co je to „moderní vybavení?“

Pozemní vojsko (SV)

- Nejnižší podíl z GPV 2011 – 2020, největší z GPV 2018 – 2027
- Sériová produkce nových platforem: (*T-90M, Kurganets-25, Bumerang...*)
- Dozbrojování dělostřelectva (*SV-Koalitsiya*) a raketových vojsk (*Iskander-M, Tornado-S, Uragan*)
- Kolem 350 000 vojáků

Vojenské letectvo (VKV)

- Cca 430 000 mužů (včetně PVO), prioritá GPV 2011 - 2020
- Stíhačky *Su-30*, *Su-34* a *Su-35* (po 12-18 kusů ročně)
- Stíhačka 5. generace *Su-57* – sériová produkce nejspíš po 2027
- Transportní *Il-76-MD90A* (10-12 kusů ročně)
- Vlastní produkce UAVs
- Protiletadlová obrana: *S-400* (prototyp *S-500* do 2020...), *BUK-M2*, *Tor-M2U*, *PANTSIR-S*

Vojenské námořnictvo (VMF)

- Cca 140 000 příslušníků – zdaleka největší „lúzr“ GPV 2018 – 2027

Orientace na ponorky a malé hladinové lodě – náhrada zastarávající techniky

- Ponorky: třída *Jaseň-M* (6-7 nových kusů) + modernizace třídy *Akula a Oscar II* (po 4-6 kusů)
- Korvety: třídy *Bujan-M, Steregushchiy, Karakut*
- Rakety typu *Kalibr*

Neschopnost vyrábět větší plavidla

- Fregaty: třída *Gorshkov*
- Torpédoborce: třída *Lider*
- Letadlové lodě

Výsadkové vojsko (VDV)

- Základní složka SSO (VDV + SPECNAZ + námořní pěchota)
- Nejefektivnější a nejkvalitnější složka OS RF
- 72 000 mužů (cca 80% podíl profesionálů)
- Modernizace pásových vozidel (*BMD-4M, BTR-MD Rakushka*)
- Modernizace a zvyšování počtu transportních letadel (*Il-76 resp. An-124*)

Jaderný arzenál (RVSN)

- Dlouhodobě nejvyšší možná priorita, spotřebovává největší částku rozpočtu na obranu
- Kolem 80 000 mužů, stav permanentní připravenosti
- Ponorky třídy *Delta IV* (6ks, rakety *Sineva*) + třída *Borej* (10 – 3/2/3ks, rakety *Bulava*)
- *Tu-95MS* (60ks), *Tu-160* (16ks – modernizované verze M a M2+ nová produkce od roku 2021)
- *RT-2PM Topol'*, *RT-2PM2 – Topol'-M*, *RS-24 Jars* + starší rakety z éry SSR
- Náhrada: *RS-26 Rubezh*, *RS-28 Sarmat*, *BZhRK Barguzin*
- Hypersonické střely *Avangard* a *Kinžal*, torpédo *Poseidon*..... zázračné zbraně?
- Málo spolehlivých informací, nízká transparentnost (cca 13-17% rozpočtu)

ROSOBORONEXPORT

Trendy v exportu zbraní

ROSOBORONEXPORT (od r. 2000)

- Odklon od Číny, příklon k Indii
- Klasičtí odběratelé (Alžírsko, Venezuela, Pákistán, Vietnam) + Nové trhy (Indonésie, **Turecko**)
- Snaha vrátit se na africký trh (Súdán, SAR)

- Hlavní komodity: letadla (50%), pozemní technika (30%), protiletadlová obrana (20%)

- **Konflikt v Sýrii** – cvičiště a showroom pro ruské zbraně a techniku (*Su-34, Il-20M, Mi-28N, Ka-52 Aligator, systém GLONASS, naváděná munice*)

Vojensko-průmyslový komplex na ruský způsob

- Centralizace a státní kontrola celého sektoru (patroni + černí pasažéři) – 3 mil. zaměstnanců
- Přímé zadávání zakázek na vývoj a výrobu (korupce, plýtvání)
- Nedostatek kvalifikovaného personálu (braindrain)
- Omezené výrobní kapacity (krize let 2009 – 2012) – nutnost uspokojovat zahraniční zakázky
- Výpadek západních a ukrajinských subdodavatelů (lodní a vrtulníkové motory, plynové turbíny a převodovky pro lodě, střely vzduch-vzduch pro letadla...)

ОБЪЕДИНЕННАЯ
АВИАСТРОИТЕЛЬНАЯ
КОРПОРАЦИЯ

Rusko a jeho armáda v kostce po druhé

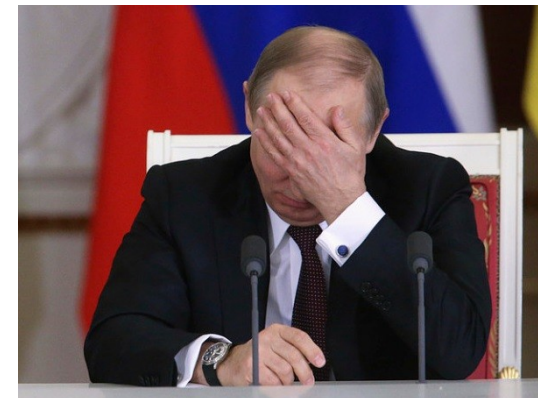
Početní a relativně moderně vyzbrojená armáda

- Schopna v konvenčním boji porazit každého ruského souseda (kromě Číny)
 - Schopna adaptovat se na nové podmínky a uplatňovat nové operační postupy
 - Schopna zvládat asymetrické konflikty a expediční operace
 - Vlastníci víc než dostatečně odstrašující jaderný potenciál
 - Kvantitativně zaostávající za Čínou, kvalitativně za USA
-
- Rusko součást elity: raketová technika, protiletadlová a pobřežní obrana, výsadková vojska, elektronický boj, strategické ponorky
 - Rusko na křižovatce: UAVs, přesně naváděná munice, nové tanky a obrněná technika
 - Rusko hodně zaostávající: hladinové loďstvo, transportní letectvo, automatizované systémy a NCW

Problémy současné i budoucí

- Komplikace VPK
- Obrovská míra korupce
- Méně financí: nízké ceny suroviny + západní sankce = stagnace ekonomiky, inflace
- Nákladní zahraniční mise (Ukrajina, Sýrie) + náklady na zahraniční základny
- Negativní demografické trendy a systém odvodů

Jakou armádu pro Ruskou federaci?

OS RF jako armáda nadále v transformaci – ale jakým směrem?

Westernizovaná vs. Sovětská?

- Realita asymetrických konfliktů
- NATO pořád vnímané jako hlavní hrozba + faktor Čína
- Snaha vojensky dominovat v Arktidě
- Potenciál rozsáhlého konvenčního konfliktu (strategické lidské, materiální a technické zálohy)

Jak armádu vyzbrojovat?

- GPV 2018 – 2027: důraz na novou techniku v pozemních silách
- Zachování odvodového systému, částečná obnova divizí + návrat „papírových útvarů“
- Dislokace ruských pozemních sil a jaderných nosičů
- Vojenská doktrína 2019?

Děkuji Vám za pozornost

